

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3688/2020
27.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Јасмина Видановић, адвокат из ..., против тужене Општине Бела Паланка, ради исплате накнаде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1340/20 од 03.07.2020. године, у седници одржаној 27.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ усваја ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1340/20 од 03.07.2020. године тако што се одбија као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Пироту П 1072/17 од 03.03.2020. године у ставу првом изреке у делу којим је тужена обавезана на исплату износа од укупно 316.625,00 динара, са законском затезном каматом и у ставу трећем изреке.

Ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1340/20 од 03.07.2020. године, у преосталом делу става првог изреке **СЕ ОДБИЈА** као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка исплатом износа од 12.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П 1072/17 од 03.02.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана да му на име накнаде за извршена улагања на заштити породичне стамбене зграде у селу ..., исплати износ од 243.475,00 динара и на име накнаде потребних улагања у изради потпорне грађевине на косину кућног плаца ради санације клизишта, износ од 73.150,00 динара, што све укупно износи 316.625,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде Основног суда у Пироту, Судска јединица Мала Паланка П бр.708/13 од 02.09.2013. године до исплате, као и да му на име трошкова парничног поступка у том предмету исплати износ од 183.333,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован преостали део тужбеног захтева тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе

на исплату законске затезне камате на овај износ накнаде трошкова поступка у наведеном парничном предмету почев од дана доношења назначене пресуде до исплате и у делу којим је потраживао трошкове извршења у предмету Основног суда у Пироту И бр.478/15 у износу од 22.132,50 динара са законском затезном каматом од дана доношења решења до исплате. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде трошкова овог парничног поступка исплати 126.042,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1340/20 од 03.07.2020. године, преиначена је наведена првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца у усвајајућем делу и одлучено да свака странка сноси своје трошкове овог парничног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, предлажући да се о њој одлучи као о посебној ревизији.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане ревизије на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, због чега нема разлога да се о њој одлучује као о посебној ревизији у смислу члана 404. ЗПП и да је основана, због погрешно примењеног материјалног права.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Одлуком о оснивању Дирекције за изградњу Општине Бела Паланка од 24.11.1998. године, ова општина је основала ЈП Дирекцију за изградње Општине Бела Паланка. Одлуком о измени о оснивању Дирекције за изградњу ове општине од 08.12.2008. године, измењен је члан 4. и одређено да се средства за обављање делатности овог јавног предузећа, обезбеђују из буџета општине. Правноснажном пресудом Основног суда у Пироту – Судска јединица у Белој Паланци П 708/13 од 02.09.2013. године, ЈП Дирекција за изградњу Општине Бела Паланка је као тужена обавезана да овде тужиоцу, који је био тужилац и у том парничном поступку, на име накнаде за извршена улагања на заштити породичне стамбене зграде у селу ... исплати износ од 243.475,00 динара, као и износ од 73.150,00 динара на име накнаде потребних улагања у изради потпорне грађевине на косини кућног плаца, ради санације клизишта, те да му накнади и трошкове тог парничног поступка од 183.333,00 динара. Тужилац је на основу те извршне пресуде поднео предлог за извршење против дужника – Дирекције за изградњу Општине Бела Паланка ради принудног намирења утврђеног новчаног износа, у извршном поступку у предмету Основног суда у Пироту И бр.478/15, у којем је одређено извршење на новчаним средствима на рачуну овог дужника, али је у даљем току утврђено да се рачун дужника налази у блокади, због чега је тужилац као

поверилац променио средства извршења захтевајући намирење на целокупној имовини дужника. О овом предлогу тужиоца као извршног повериоца, суд није донео никакво решење, нити је предузео било какву радњу у том извршном поступку. Тужилац је зато 12.07.2017. године, поднео тужбу у овој правној ствари.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да ЈП Дирекција за изградњу Општине Бела Паланка није испунила своју обавезу према тужиоцу јер тужиочево потраживање није намирено, па је применом члана 414. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО), обавезао овде тужену општину као солидарног дужника, да му исплати наведену новчану накнаду за извршена улагања на заштити породичне стамбене зграде и санацији клизишта, у новчаном износу утврђеном правоснажном пресудом Основног суда у Пироту – Судске јединице у Белој Паланци П 708/13 од 02.09.2013. године. Правилно је притом утврдио одговорност тужене општине као оснивача, за обавезе ЈП Дирекције за изградњу Општине Бела Паланка у својству солидарног дужника, обзиром да је чланом 4. Одлуке од 08.12.2008. године одређено да се средства за обављање делатности овог јавног предузећа, обезбеђују из буџета општине. Оценио је да се парнични и извршни поступак међусобно не искључују у конкретном случају, обзиром на то да повериочево потраживање није намирено у извршном поступку који тече против дужника Дирекције за изградњу Општине Бела Паланка, због чега вођење тог извршног поступка не спречава тужиоца да своја новчана потраживања оствари у овом парничном поступку.

Другостепени суд је заузео супротно правно становиште и одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да у конкретној ситуацији када је у току извршни поступак у предмету И бр.478/15 који још није окончан, тужиоцу као повериоцу стоје на располагању и други начини намирења као што су продаја покретне и непокретне имовине дужника, због чега је по мишљењу тога суда погрешно становиште првостепеног суда да има места примени одредбе члана 414. став 1. ЗОО, обзиром да тужиочево потраживање још увек није принудно намирено.

Ревизијом тужиоца се основано указује на погрешну примену материјалног права у побијаној пресуди, будући да је на основу цитиране законске одредбе поверилац одређеног новчаног потраживања овлашћен и може захтевати испуњење целе новчане обавезе од сваког дужника те солидарне обавезе, од кога хоће све док она не буде потпуно испуњена. У конкретној ситуацији, с обзиром на то да је у току извршни поступак ради намирења новчаног потраживања овде тужиоца против дужника Дирекције за изградњу Општине Бела Паланка, правоснажно окончање овог парничног поступка против солидарног дужника није сметња јер је солидарна обавеза самостална обавеза, па поверилац није ограничен избором утужења само према једном од солидарних дужника када је он инсолвентан.

Због тога, по становишту овога суда, евентуално принудно намирење тужиочевог новчаног потраживања у наведеном извршном поступку спровођењем извршења на другим средствима тог извршног дужника, не представља сметњу за правоснажно окончање овог парничног поступка јер би се то питање разрешило у извршном поступку.

Правилно је одлучено о трошковима првостепеног поступка на основу чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, па је и та одлука потврђена.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде на основу члана 416. став 1. ЗПП.

У преосталом одбијајућем делу тужбеног захтева тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка окончаног правноснажном пресудом П 708/13 од 02.09.2013. године (у износу од 183.333,00 динара) ревизија тужиоца није основана јер се питање накнаде трошкова поступка решава у сваком конкретном парничном поступку.

Из изложеног разлога је одлучено на основу члана 414. став 1. ЗПП, као у ставу другом изреке.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је на основу чланова 153. став 1, 154. став 2, 163. став 2. и члана 165. став 2. ЗПП јер је ревидент успео у овом ревизијском поступку и определио захтев за накнаду трошкова састава ревизије у износу од 12.000,00 динара, према важећој АТ.

**Председник већа - судија
Звездана Луговац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић